

Tjeneste som Kaptajn paa en udenlandsk Kaper og gør den anden krigsførende Magt eller dens Undersatter større Skade, og at den paagældende Magt reklamerer hos den danske Regering og forlanger, at den i ethvert Fald skal lade den skyldige, der imidlertid er kommen hjem til Danmark, tiltale og straffe. Hvis vi da maatte svare, at vi ikke kunde drage ham til Ansvar, vilde det ventelig ligge ret nær for den fremmede Magt at affordre den danske Statskasse en Erstatning, hvorom der maaske ellers ikke var blevet Tale. I saa Fald at henvise til Manglerne ved vor Lovgivning, vilde upaatvivlelig intet nytte. Vi bør ikke slaa os til Ro ved den Betragtning, at en fremmed Magt ikke kan have noget imod, at vi, som det blev sagt i det andet Ting, affatte vore Love, efter hvad vi anse for ret og billigt, og naar vi ikke have saadanne Straffebestemmelser, da heller ikke kunne dømme vedkommende til Straf og Erstatning. Finder man, at det strider mod de Neutralitetsregler, som til den givne Tid gælde, bryder man sig ikke noget om, hvorvidt vi efter vore Love kunne drage vore Undersaatter til Ansvar eller ikke.

J. Hage: Det forekommer mig, at det uheldige ved denne Lovs Bestemmelse om Forbudet mod private Personers Deltagelse i fremmede Krige er, at den ikke vil afholde nogen fra at gøre det undtagen netop dem, for hvem denne Bestemmelse ikke behøves, f. Eks. Militærpersoner, hvem man simpelt hen nægter Rejsetilladelse, selv om der ingen Lov haves, men private Personer kunne overhovedet ikke antages at ville lade sig afholde fra at deltage i fremmed Krigstjeneste, fordi de muligvis kunne faa en Mulkt paa 50 Kr., naar de komme tilbage. Jeg kan ikke antage, at en saadan Straf vil virke kraftigt paa vedkommende; for at virke kraftigt maatte Straffen være udtrykt anderledes end ved Bøde og Fængsel. Hvad man herved opnaar over for den private, er at sætte lige som en Skamplet paa, hvad han har gjort. Det forekommer mig derfor, at enten maatte Bestemmelsen være strengere, saa at man kunde gøre Regning paa virkeligt at hindre vedkommende i at deltage i Krigen, eller ogsaa maatte man helt undvære denne Bestemmelse.

Justitsministeren (Rump): Jeg tror nok, at Sagen praktisk vil stille sig noget anderledes end af det ærede Medlem anført. Have vi ikke Straffebestemmelser

og ikke Forbud, er der ikke noget at gøre, vi maa tage Skade for vor Lovgivnings Mangler. Men have vi dette Forbud, og er Forholdet det, at der for den danske Stat kan være Grund til at være forsigtig, vil den være i Stand til at gøre, hvad den kan for at forhindre det, og at lægge for Dagen, at den i saa Henseende har gjort sit Bedste. Naar det bliver vitterligt, at Folk ville rejse ud af Landet for at tage fremmed Tjeneste, kan Regeringen udstede Forbud og Advarsler her imod, stoppe dem, som ere i Færd med at rejse, og naar de bortrejste komme hjem, straffe disse. Man indvender, at det er haardt, at en Mand skal straffes, naar han kommer hjem, fordi han er gaaet i Grækenlands Tjeneste. Men naar der af Hensyn til Landets Vel er givet en Lov, der forbyder dette, maa man lyde denne eller finde sig i at lide den Straf, Loven foreskriver. Man maa vel have for Øje, at Bestemmelsen skal gives, for at den danske Stat i paakommende Tilfælde kan blive i Stand til at godtgøre, at den har gjort, hvad den kunde for at overholde sin Neutralitet, idet den, da der kom en Strømning over Landet, der gav dets unge Mænd Lyst til at drage ud og støtte det ene krigsførende Land, udfærdigede Advarsler mod at gaa i fremmed Krigstjeneste, saa vidt muligt stoppede Folk, der ville drage ud, og naar de, hvem det var lykkedes at handle mod Forbudet, kom tilbage, straffede dem. Mere kan der naturligvis ikke forlanges af en krigsførende Magt over for den neutrale Magt. Naar først Personerne ere komne ud i det fremmede Land, kunne vi ikke forhindre deres Deltagelse i Krigen; men det, vi skulle undgaa, er, at det kan gøres gældende mod os, at vi have lukket Øjnene for den Bistand, der af Landets Undersaatter er ydet det andet krigsførende Land.

J. Hage: Maa jeg blot bemærke, at det viste sig netop i den Krig, den højtærede Minister hentydede til, at det var umuligt at stoppe de frivillige, skønt f. Eks. den italienske Regering udstedte strenge Bestemmelser i saa Henseende. Det vil altid vise sig at være umuligt at forhindre dem, der overhovedet ville i Krig, i at udføre deres Forsæt. Der kan naturligvis i ganske enkelte Tilfælde lægges dem Hindringer i Vejen, men hvis det virkelig er deres alvorlige Hensigt at ville gaa i fremmed Tjeneste, kunne de ikke let stoppes. Denne Hensigt vil jo i Reglen ogsaa